

ART-History, **De cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw**

Onlinevragen

i Voorwoord

2 1 Inleiding >

3 2 Kunst en het gevoel >

4 3 Kunst en het verst... >

5 4 Kunst als boodschap >

6 5 Kunst en amusem... >

Voorwoord

In dit vijfde deel van de *ART-History*-reeks leer je over de westerse kunst en cultuur in de eerste helft van de twintigste eeuw. Stromingen en stijlen volgen elkaar in hoog tempo op, bestaan naast en beïnvloeden elkaar. Bovendien wordt het steeds makkelijker om te reizen en contact te hebben met mensen die ver van je vandaan wonen.

De informatie uit je leerboek kun je toepassen bij de vragen van het vragenblok.

Via de menubalk aan de linkerkant van je scherm kun je door de uitgave navigeren. Door op een afbeelding te klikken, kun je deze vergroten en volledig bekijken. Soms zie je pijltjes naast een afbeelding staan. Daarmee kun je een volgende afbeelding of filmpje bekijken terwijl je op dezelfde pagina blijft. Helemaal onderaan elke pagina kun je naar de vorige of volgende pagina doorklikken.

ART-History, De cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw

Onlinevragen

i Voorwoord

2 1 Inleiding >

3 2 Kunst en het gevoel >

4 3 Kunst en het verst... >

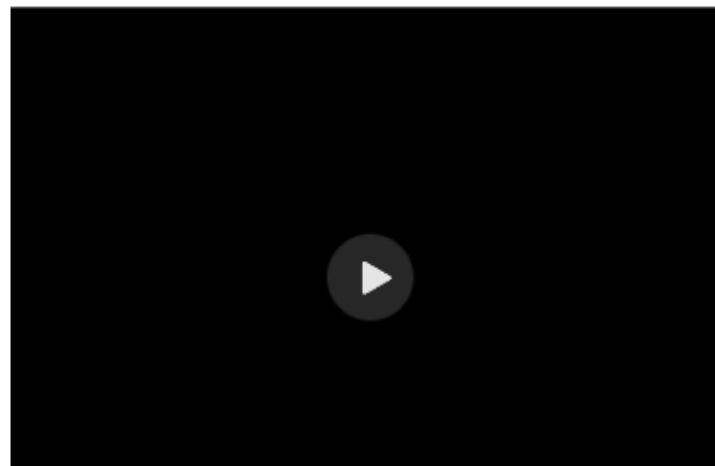
5 4 Kunst als boodschap >

6 5 Kunst en amusem... >

Blok 3 Nietzsches invloed

1 Nietzsche. Animatie: Sverre Fredriksen, Leander Huizinga en Maurice van der Bij. Tekst: Hadewych Minis.

Bekijk video 1.

Friedrich Nietzsche was een van de revolutionaire filosofen die aan het einde van de negentiende eeuw zijn gedachten formuleerde. Nietzsches filosofie werd omarmd door veel intellectuelen die geen antwoorden meer vonden in religie. In zijn filosofie noemt Nietzsche de *Übermensch*. Het Duitse fascisme onder Hitler claimt later die term en ziet daarin de Arische ideale mens. Dat doet men echter ten onrechte.

1. Wat is in Nietzsches ogen een *Übermensch*?

De avant-garde van moderne kunstenaars kan zich wel identificeren met Nietzsches theorieën over de *Übermensch*.

2. Leg uit waarom zijn ideeën aanslaan bij de avant-gardekunstenaars aan het begin van de twintigste eeuw.

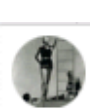
Richard Wagner schreef in de tweede helft van de negentiende eeuw een operacyclus waarin hij een Germaanse mythologie creëerde. Nietzsche bewonderde deze opera's. Wagner zou volgens Nietzsche de geest van de Griekse tragedies laten herleven, waarin de held zelfbewust en krachtig handelt en zo zijn eigen lotsbestemming zoekt. Toen Wagner met de opera *Parsifal* toenadering tot het christendom zocht, keerde Nietzsche zich echter van hem af.

3. Geef een reden voor die breuk.

Bekijk video 2.

Dit is een vertolking van het lied *Liebestod* uit *Tristan und Isolde*. Wagner is een van de grondleggers van de moderne klassieke muziek. Muzikaal ontketende hij een revolutie door de traditionele tonaliteit los te laten. Zijn muziek volgt de expressie van de tekst en zweeft van melodie naar melodie zonder terug te keren naar de basis. Zo vult ze onbewust aan wat de tekst de luisteraar bewust meedeelt.

4. Leg uit hoe Wagners muziek in zowel de zang als de begeleiding de gevoelsinhoud van de tekst versterkt. Noem voor beide een voorbeeld.

i Voorwoord

2 Tekstblok >

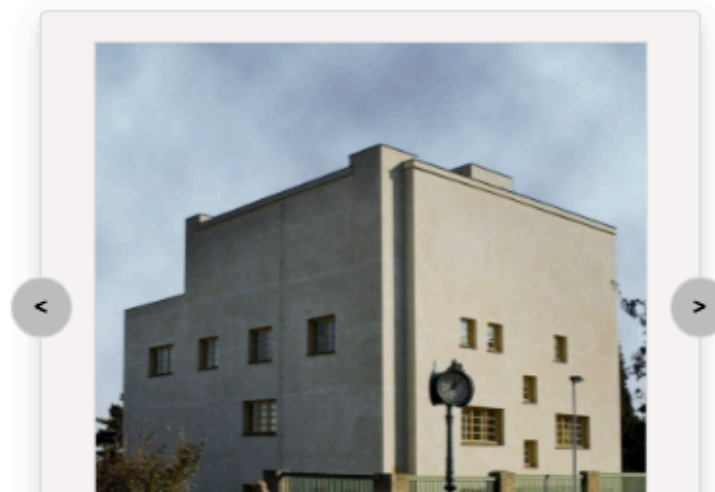
3 Vragenblok >

4 Antwoordenblok >

Blok 5 Amsterdamse School

1 De Amsterdamse School.

Bekijk video 1.

De Klerk en zijn collega's bouwden in Amsterdam-Zuid het woonblok *De Dageraad* in 1917. Het werd een bijzondere wijk vol fraaie arbeiderswoningen. Deze woningen staan in groot contrast met de vormgeving die het Bauhaus voorstaat. Toch bouwen beide bewegingen vanuit dezelfde motieven.

1. Noem twee overeenkomende motieven.

Bekijk afbeelding 1.

Dit is het soort bouwkunst waar de expressionistische architecten van de Amsterdamse School zich tegen afzetten.

2. Geef aan welke eigenschap van dit type woning deze architecten tegenstaat en noem daarbij drie zaken die daar de oorzaak van zijn.

Bekijk video 2.

De architecten van de Amsterdamse School vinden dat niet alleen de functie en de constructie de vorm van een gebouw moeten bepalen, maar dat ook de expressiviteit van de architect een rol speelt.

3. Noem drie aspecten van de architectuur waar dit te zien is.

Bekijk afbeelding 2.

De woningen van afbeelding 2 zijn van ornamenten voorzien. De architecten van de Amsterdamse School wijzen dit soort decoratie af en kiezen voor baksteen als het favoriete materiaal.

4. Geef hiervoor een reden.

Bekijk video 2.

Het materiaal baksteen wordt uiterst origineel en creatief toegepast in deze architectuur.

5. Noem drie manieren waarop baksteen is toegepast in deze architectuur.